

Środa, 24 listopada 2020 r.

P9_TA(2020)0315

System Schengen i środki podjęte w czasie kryzysu związanego z COVID-19**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 24 listopada 2020 r. w sprawie systemu Schengen i środków podjętych w czasie kryzysu związanego z COVID-19 (2020/2801(RSP))**

(2021/C 425/02)

Parlament Europejski,

- uwzględniając petycję nr 0653/2020,
- uwzględniając art. 21 ust. 1 i art. 67 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając załączony do traktatu z Amsterdamu Protokół w sprawie dorobku Schengen włączonego w ramy Unii Europejskiej ⁽¹⁾,
- uwzględniając Kartę praw podstawowych Unii Europejskiej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) ⁽²⁾,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 30 marca 2020 r. pt. „Wytyczne dotyczące korzystania ze swobodnego przepływu pracowników podczas epidemii COVID-19” (C(2020)2051),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 16 lipca 2020 r. pt. „Wytyczne dotyczące pracowników sezonowych w UE w kontekście pandemii COVID-19” (C(2020)4813),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 13 maja 2020 r. pt. „COVID-19: w kierunku stopniowego i skoordynowanego podejścia do przywrócenia swobody przemieszczania się i zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych” (C(2020)3250),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 kwietnia 2020 r. w sprawie skoordynowanych działań UE na rzecz walki z pandemią COVID-19 i jej skutkami ⁽³⁾ oraz swoją rezolucję z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie sytuacji w strefie Schengen w kontekście pandemii COVID-19 ⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 czerwca 2020 r. w sprawie ochrony pracowników transgranicznych i sezonowych w Unii w kontekście kryzysu wywołanego COVID-19 ⁽⁵⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 17 września 2020 r. pt. „COVID-19: koordynacja przez UE ocen sytuacji zdrowotnej i klasyfikacji ryzyka oraz konsekwencje dla Schengen i jednolitego rynku” ⁽⁶⁾,
- uwzględniając zalecenie Rady (UE) 2020/1475 z 13 października 2020 r. w sprawie skoordynowanego podejścia do ograniczenia swobodnego przepływu w odpowiedzi na pandemię COVID-19 ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. C 340 z 10.11.1997, s. 93.

⁽²⁾ Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1.

⁽³⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0054.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0175.

⁽⁵⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0176.

⁽⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0240.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 337 z 14.10.2020, s. 3.

Środa, 24 listopada 2020 r.

- uwzględniając obrady dotyczące petycji nr 0653/2020, które toczyły się na posiedzeniu Komisji Petycji w dniu 2 lipca 2020 r.,
  - uwzględniając art. 227 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że Komisja Petycji otrzymała od przedstawicieli belgijskich, niemieckich, niderlandzkich i luksemburskich regionów przygranicznych petycję nr 0653/2020, w której wyrażono obawy dotyczące nagłego zamknięcia granic wewnętrznych UE w odpowiedzi na pandemię COVID-19 oraz skutków, jakie różne środki wprowadzone przez poszczególne państwa członkowskie miały dla ludności w UE, zwłaszcza mieszkańców regionów przygranicznych;
- B. mając na uwadze, że regiony przygraniczne stanowią 40 % terytorium Unii Europejskiej i są zamieszkałe przez 30 % ludności UE;
- C. mając na uwadze, że dorobek Schengen miał kluczowe znaczenie dla regionów granicznych, sprawiając, że stały się one miejscami wymiany gospodarczej i społecznej, a także wzorcowymi regionami współpracy terytorialnej i innowacji instytucjonalnych;
- D. mając na uwadze, że pandemia COVID-19 stanowi poważne zagrożenie dla zdrowia publicznego oraz wpływa na zdrowie i życie wszystkich osób zamieszkałych w UE oraz na systemy ochrony zdrowia i opieki w państwach członkowskich;
- E. mając na uwadze, że w odpowiedzi na pandemię COVID-19 większość państw członkowskich przywróciła kontrole na granicach wewnętrznych lub zamknęła granice; mając na uwadze, że wprowadzono i nadal stosuje się tymczasowe ograniczenia podróży mające zastosowanie do podróży z państw trzecich, ale także z państw członkowskich UE w strefie Schengen; mając na uwadze, że środki te nie były skoordynowane między państwami członkowskimi lub z instytucjami UE;
- F. mając na uwadze, że ponad 17 mln obywateli UE mieszka i pracuje w państwie UE innym niż państwo, którego są obywatelami (3,9 % ogółu siły roboczej w 2018 r.);
- G. mając na uwadze, że zgodnie z kodeksem granicznym Schengen kontrole na granicach wewnętrznych mogą zostać wprowadzone przez państwa członkowskie w drodze wyjątku i w ostateczności w przypadku poważnego zagrożenia porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego i muszą być zgodne z zasadą proporcjonalności; mając na uwadze, że w takim przypadku wymagane jest przesłanie powiadomienia innym państwom członkowskim i Komisji;
1. podkreśla, że obszar bez granic wewnętrznych jest ważnym elementem europejskiego jednolitego rynku; przypomina, że pandemia COVID-19 to kryzys, którego nie można porównać z żadnym innym kryzysem, jakiego kontynent europejski doświadczył od czasu utworzenia strefy Schengen;
  2. uważa, że swobodny przepływ osób jest jednym z fundamentów funkcjonowania Unii Europejskiej i jednym z jej największych osiągnięć; przypomina o coraz większej mobilności w UE, której celem jest zamieszkanie, podjęcie pracy, studiów lub prowadzenie działalności gospodarczej;
  3. podkreśla, że całkowite lub częściowe zamknięcie granic przez państwa członkowskie w czasie pandemii COVID-19 poważnie naruszyło swobodę przemieszczania się; ubolewa, że pośpieszne i nieskoordynowane nagłe zamknięcie granic i wprowadzenie środków temu towarzyszących spowodowały niemożność przemieszczania się osób przekraczających dane terytorium tranzytem i przyniosły poważne skutki dla osób mieszkających w regionach przygranicznych, gdyż ograniczyły ich zdolność do przekraczania granicy do celów pracy, świadczenia i otrzymywania usług lub odwiedzania przyjaciół bądź członków rodziny; podkreśla szkodliwy wpływ zamknięcia granic wewnętrznych i zewnętrznych na międzynarodowe sektory biznesu, nauki i turystyki; podkreśla, że zamiast wprowadzać kontrole graniczne, państwa członkowskie powinny dążyć do podjęcia niezbędnych środków w celu umożliwienia ludziom przekraczania granic przy jednoczesnym zapewnieniu maksymalnego poziomu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia;
  4. podkreśla, że należy przestrzegać przepisów dorobku Schengen dzięki lepszej koordynacji środków w strefie Schengen, w szczególności w regionach transgranicznych, oraz unikać fragmentarycznego podejścia w państwach członkowskich; podkreśla, że środki ograniczające swobodę przemieszczania się powinny pozostać wyjątkiem; podkreśla, że ograniczenia swobody przemieszczania się należy zastąpić ukierunkowanymi środkami zgodnie z zasadami proporcjonalności i niedyskryminacji; zachęca państwa członkowskie do złagodzenia ograniczeń; przypomina o znaczeniu przywrócenia w pełni funkcjonującej strefy Schengen bez kontroli na granicach wewnętrznych;
  5. uważa, że obszary najbardziej dotknięte pandemią nie zawsze pokrywają się z granicami krajowymi, dlatego ograniczenia w przemieszczaniu się powinny opierać się na sytuacji w zakresie zdrowia publicznego w poszczególnych regionach oraz powinny być elastyczne i wprowadzane na poziomie lokalnym;

Środa, 24 listopada 2020 r.

6. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji i państw członkowskich na rzecz wspierania prowadzonych obecnie skoordynowanych działań UE mających na celu zapewnienie ochrony zdrowia publicznego przy jednoczesnym poszanowaniu swobody przemieszczania się; wzywa Komisję, Radę i państwa członkowskie do dalszego udoskonalania i pełnego wdrożenia środków w zakresie ogólnej koordynacji, w oparciu o najlepsze dostępne dane naukowe, zwłaszcza w odniesieniu do przepisów dotyczących kwarantanny, transgranicznego ustalania kontaktów zakaźnych, strategii testowania, wspólnej oceny metod przeprowadzania testów, wzajemnego uznawania testów oraz tymczasowych ograniczeń innych niż niezbędne podróży do UE; uważa, że należy stosować kompleksowe, odpowiednie i jasne środki ochrony zdrowia publicznego w odniesieniu do osób przekraczających granice wewnętrzne, aby uniknąć przywracania kontroli na tych granicach;
  7. z zadowoleniem przyjmuje stałe wytyczne Komisji w ramach obecnej koordynacji wspólnej reakcji UE na pandemię COVID-19, w szczególności w odniesieniu do wprowadzenia w życie zasady równego traktowania i niedyskryminacji oraz zapewnienia swobodnego i sprawiedliwego przepływu pracowników i usług;
  8. wzywa Komisję do kontynuowania wysiłków na rzecz poprawy i wspierania ogólnounijnej współpracy i koordynacji z państwami członkowskimi i między nimi w czasie pandemii;
  9. uważa, że narzędzia takie jak aplikacje do śledzenia kontaktów COVID-19 powinny być kompatybilne ponad granicami, aby zapewnić ich skuteczność i umożliwić prześledzenie zakażeń podczas podróży; podkreśla, że mieszkańcy UE powinni mieć łatwy dostęp do wiarygodnych, kompleksowych i aktualnych informacji na temat ograniczeń w podróżowaniu oraz środków ochrony zdrowia i bezpieczeństwa związanych z pandemią w całej UE; ponownie podkreśla znaczenie wielojęzycznej komunikacji na temat pandemii, ze szczególnym uwzględnieniem języków używanych w regionach transgranicznych; wzywa Komisję do odpowiedniej aktualizacji strony internetowej „Re-open EU” w celu stworzenia prawdziwego punktu kompleksowej obsługi, który ułatwi swobodne przemieszczanie się w czasie pandemii i pomoże mieszkańcom w dużej mierze powrócić do zwyczajowego stylu życia;
  10. wyraża zaniepokojenie licznymi przeszkodami, które wielu pracowników transgranicznych, studentów i wiele par osób różnej narodowości będących w stałych związkach napotyka z powodu zamknięcia granic lub ograniczeń dotyczących podróży; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zwrócenia szczególnej uwagi na specyfikę regionów transgranicznych, gdzie transgraniczne dojazdy do pracy są powszechne; sugeruje zatem, by ludność regionów przygranicznych i pracownicy transgraniczni byli zwolnieni ze stosowania środków i ograniczeń związanych z pandemią, lecz by jednocześnie przestrzegali zaleceń i środków wprowadzanych przez organy opieki zdrowotnej danego państwa członkowskiego w celu zapobieżenia rozprzestrzenianiu się wirusa;
  11. zauważa, że szybki powrót do pełnego funkcjonowania strefy Schengen jest sprawą najwyższej wagi i zależy zarówno od woli politycznej państw członkowskich, jak i ich zaangażowania w koordynowanie środków przewidzianych w dorobku Schengen; przypomina, że należy unikać wszelkich nieskoordynowanych i dwustronnych działań, które mogłyby doprowadzić do zbędnego ograniczania mobilności i swobodnego przepływu; odnotowuje, że strategia w sprawie przyszłości Schengen jest jedną z kluczowych inicjatyw Komisji na 2021 r.; przypomina, że ukończenie tworzenia strefy Schengen jest bardziej niż pożądane, ponieważ zagwarantuje, że wszyscy obywatele UE będą mogli w równym stopniu korzystać z dorobku prawnego UE; ponawia swój apel do Komisji i państw członkowskich o jak najszybsze przygotowanie planów awaryjnych na wypadek kolejnych szczytów pandemii COVID-19, aby nie dopuścić do tego, by tymczasowe kontrole na granicach wewnętrznych nabrały stałego charakteru w perspektywie średnioterminowej;
  12. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.
-